30/08/2024

30 Αυγούστου: Εορτάζει ο Άγιος Αλέξανδρος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως

/ Βίοι Αγίων

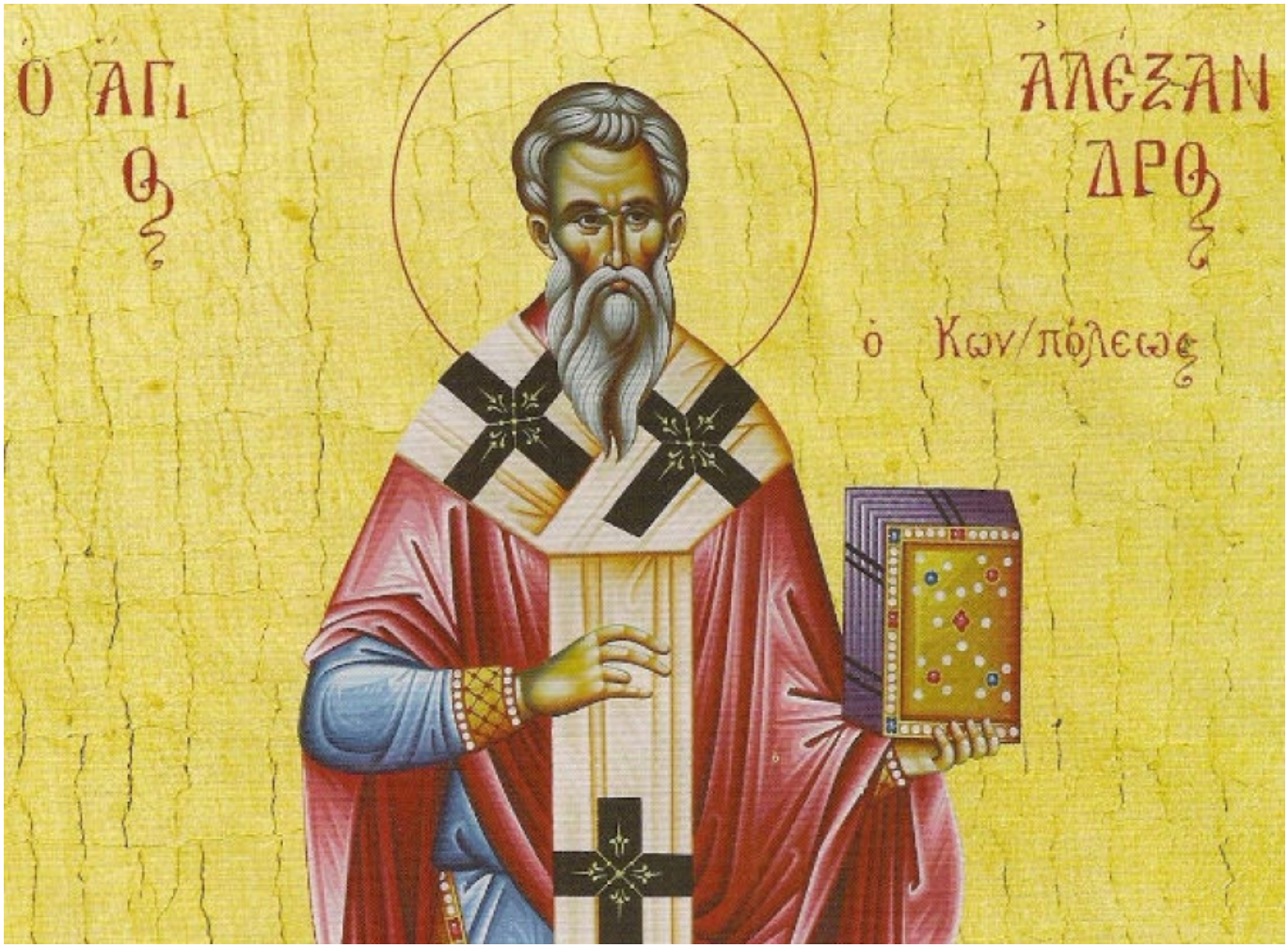

Η Εκκλησία σήμερα τιμά τη μνήμη των Αγίων Αλεξάνδρου, Ιωάννου και Παύλου Πατριαρχών Κωνσταντινουπόλεως.

Ο Άγιος Αλέξανδρος Γεννήθηκε στην αγιοτόκο Μ. Ασία περί το 239 από γονείς ευσεβείς, οι οποίοι τον ανάθρεψαν χριστιανικά, σε μια εποχή που θεωρούνταν ασυγχώρητο έγκλημα να είναι κανείς Χριστιανός, διότι η θνήσκουσα ειδωλολατρία, δια της ρωμαϊκής εξουσίας καταδίωκε με ιδιαίτερη μανία την Εκκλησία και τους Χριστιανούς, με στόχο να τους εξαφανίσει από προσώπου γης. Ο ίδιος, νεαρό παιδί, δοκίμασε τους σκληρούς διωγμούς του θρησκομανή αυτοκράτορα Δέκιου (249-251) και στη συνέχεια τους διωγμούς του Βαλεριανού (257-260), τους πιο φοβερούς από όλους, του δαιμονικού Διοκλητιανού (303-305)

και τέλος του Γαλερίου και Μαξιμιανού (305-313). Είχε ασκηθεί να κρύβει διωκόμενους Χριστιανούς και να περιθάλπει ταλαιπωρημένους και πληγωμένους Μάρτυρες. Όλη αυτή η τραγική κατάσταση είχε δαμάσει τον νεαρό Αλέξανδρο και είχε σμιλέψει την ψυχή του, ώστε να αφιερώσει τη ζωή του στο Χριστό και την υπηρεσία της Εκκλησίας.

Ο Αλέξανδρος βρέθηκε στην Κωνσταντινούπολη να υπηρετεί τον γέρο και άρρωστο αρχιεπίσκοπο Μητροφάνη, ο οποίος τον χειροτόνησε διάκονο και στη συνέχεια πρεσβύτερο. Λόγω του εκκλησιαστικού του ζήλου και του αδαμάντινου χαρακτήρα του κατέστη ο στενότερος συνεργάτης του αρχιεπισκόπου της Κωνσταντινουπόλεως, η οποία τότε ονομαζόταν Βυζάντιο και δεν είχε αποκτήσει ακόμη την αίγλη, μετά την επιλογή του Μ. Κωνσταντίνου να γίνει η νέα πρωτεύουσα του απέραντου ρωμαϊκού κράτους. Όλες τις δύσκολες αποστολές και τα μεγάλα θέματα τα ανέθετε στον πρεσβύτερο Αλέξανδρο.

Παράλληλα ο Αλέξανδρος διακρίνονταν για την ευσέβειά του, για την ασκητική ζωή του και ο ζήλος του για την διατήρηση ανόθευτης της σώζουσας διδασκαλίας της Εκκλησίας. Το μεγάλο βάρος το έριξε στην αντίκρουση των αιρέσεων, οι οποίες την εποχή εκείνη βρισκόταν σε έξαρση. Εκφωνούσε πύρινους λόγους κατά των κακοδόξων αιρετικών. Με τα επιχειρήματά του τους κατατρόπωνε και μετέστρεφε στην Ορθοδοξία πλήθος πλανεμένων ανθρώπων. Όταν ο πρεσβύτερος Αλέξανδρος ήταν 63 ετών και αρκετά ώριμος πνευματικά, έκανε την εμφάνισή της η φοβερή αίρεση του αρειανισμού. Αιρεσιάρχης ο πρεσβύτερος της Εκκλησίας της Αλεξάνδρειας Άρειος δίδασκε δόγματα βλάσφημα, τα οποία ανέτρεπαν ολόκληρο το θεολογικό οικοδόμημα της αρχαίας Εκκλησίας, με κυριότερη κακοδοξία, την άρνηση της θεότητας του ένσαρκου Λόγου του Θεού, του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. η αίρεση του αρειανισμού, απειλούσε την γνησιότητά της και αυτή ακόμη την ύπαρξή της Εκκλησίας.

Για την αντιμετώπισή της συγκλήθηκε η Α΄ Οικουμενική Σύνοδος το 325 από τον πρώτο, μετέπειτα Χριστιανό, αυτοκράτορα Μ. Κωνσταντίνο, στη Νίκαια της Βηθυνίας. Ο υπέργηρος και ασθενής Μητροφάνης έστειλε ως αντιπρόσωπό του στη Σύνοδο τον πρεσβύτερο Αλέξανδρο, ο οποίος αγωνίστηκε με σθένος κατά του αρειανισμού και υπέρ της Ορθοδοξίας. Συντάχτηκε με τους Ορθοδόξους Πατέρες (Αθανάσιο, Σπυρίδωνα, Νικόλαο, κ.α.) κατατροπώνοντας το φοβερό αιρεσιάρχη Άρειο. Μετά το πέρας της αγίας Συνόδου και τον θρίαμβο της Ορθοδοξίας, ο Αλέξανδρος έσπευσε στην Κωνσταντινούπολη να αναγγείλει το πανευφρόσυνο γεγονός στον Μητροφάνη, ο οποίος τον περίμενε με αγωνία και αδιάκοπα προσευχόμενος. Τον υποδέχτηκε με δάκρυα χαράς και του ανέθεσε μεγάλη αποστολή σε διάφορες τοπικές Εκκλησίες, να μεταφέρει το χαρμόσυνο άγγελμα

του θριάμβου της ορθοδόξου πίστεως. Αν και ήταν και ο ίδιος πια ηλικιωμένος (84 χρονών) περιόδευσε σε όλη την Ελλάδα, την Ιλλυρία και τη Σερβία και άλλες βαλκανικές χώρες, κάνοντας γνωστό το «Σύμβολο της Πίστεως», που είχε συντάξει η Α΄ Οικουμενική Σύνοδος.

Εν τω μεταξύ ο αρχιεπίσκοπος Μητροφάνης βρισκόταν σε ηλικία 117 ετών, αρρώστησε βαριά και τον Ιούνιο του 325 κοιμήθηκε εν Κυρίω. Λίγο πριν είχε ζητήσει να τον διαδεχθεί στο θρόνο του ο πρεσβύτερος Αλέξανδρος, τον οποίο γνώριζε καλά και τον θεωρούσε άξιο διάδοχό του, στην επισκοπή του, η οποία είχε αναχθεί πια σε πρωτόθρονη Εκκλησία, λόγω ότι είχε γίνει η νέα πρωτεύουσα του ρωμαϊκού κράτους και είχε μετονομαστεί σε Νέα Ρώμη και Κωνσταντινούπολη, από το όνομα του κτήτορά της Μ. Κωνσταντίνο. Μάλιστα ο Μητροφάνης ζήτησε και τη γνώμη του Κωνσταντίνου για την επιλογή του Αλεξάνδρου, ο οποίος συμφώνησε μαζί του.

Ο Αλέξανδρος δέχτηκε με ταπείνωση, θεωρώντας το υψηλό του αξίωμα ως μια ακόμα διακονία στην Εκκλησία. Η λαμπρότητα της εξουσίας δεν τον άγγιξε, παραμένοντας ο ίδιος απλός ποιμένας της Εκκλησίας, διδάσκοντας, καταπολεμώντας τις πλάνες και ασκώντας την φιλανθρωπία. Υπηρέτησε την Εκκλησία, ως αρχιεπίσκοπος της Βασιλεύουσας, για δεκαπέντε χρόνια.

Το 337, σε ηλικία 98 ετών, παρέδωσε την αγία του ψυχή στον Κύριο, τον Οποίο αγάπησε με όλη τη δύναμη της ψυχής του και υπηρέτησε με όλες του τις δυνάμεις ολόκληρη τη ζωή του.

Η Εκκλησία, εκτιμώντας την αγία ζωή του και τις ανεκτίμητες υπηρεσίες του προς αυτήν, τον ανακήρυξε άγιο. Η μνήμη του εορτάζεται στις 30 Αυγούστου, την ημέρα της οσιακής κοίμησής του.